

Dyreliv og jakt i Lundedalen i Skien

Jakthistorie av Paulus Jonassen

Under flomvannet for en 35-40 år siden var jeg likeledes efter en oter som sent en aften passerte op Lundebecken. Jeg posterte mig ytterst op Hjellebryggemuren (hvor broen fra muren går over til dampsgen) for å skyte den når den svømte utover igjen, men om forladelse: mens jeg står her og venter den tilbake, smeller det et skudd helt oppe hvor Isaksens trevarefabrik nu ligger (Evensjordet kallet dengang) her blev den skudt av skipperen på *SIS* «ørnen», Hans Olsen, der var blitt opmerksom på den og fulgte opover efter den. Her er nu så meget tale om bever, der er blitt så meget av den at den begynner å optre som skadedyr. Vi hadde den for en 20-25 år siden i Lundebecken hvor den blev skudt av en John Hansen, han tok den for en oter og fikk en hel del ubehageligheter der tilslutt endte med at han slap med en bot av 25 eller 50 kr. Det eneste John fikk igjen for mulkten og hele moroa var, at han fikk navn av «Bæverjohn». Om han satte pris på og takserte dette til 50 eller 25 kr., er vel mer enn tvilsomt. Beverskinnet fikk forresten senere sin egen historie. Det blev konfiskert av politiet der sendte det til universitetet til undersøkelse av en beversykdom der det år rasserte. Universitetet beholdt skinnet og betalte det med 100 kroner til Skiens politikammer. Så opdager politimester Christophersen ved å se nærmere efter i loven at grunneieren tilfaldt pengene for skinnet. Brukseier Olsen som var grunneier (beveren var skudt i vedhuset på dampsgen) blev nedkaldt til konferanse, og det endte med at pengene på Olsens anmodning blev forært til fordel for Tuberkulosesaken.

Mens jeg er ved Lundebecken skal jeg også få lov å nevne at det var ikke bare sjeldne firføttede dyr som bever der er blitt skudt der, men også sjeldne fugler idet jeg for en 50 år siden (riktignok lidt langt oppe i becken) en vinter påtraff en flokk med rapphøns rett ned for der hvor advokat Cappelen nu bor. Jeg var der borte som skolegutt og stod på ski da rapphønsflokken kom og slo sig ned i sneen ved nogen vierkjærr, jeg hjem efter bøsse og skjøt en tre-fire i et skudd. Forskrekkelser blev imidlertid stor da jeg fikk se, ved å slå op i Brems «Fuglenes liv», at det var rapphøns, der var ulovlig å skyte. Nu var det å få gjemt dem, for far var temmelig streng når det gjaldt fredet vilt. Jeg brakte dem imidlertid ned til en god venn og jaktkamerat hvor de blev tilberedt og spist med god appetitt. Jeg kan også huske et par år efter, omtrent på samme sted, at jeg skjøt en «brokfugl», en sneppefugl, omtrent så stor som en due.

Der var imidlertid en fuglesort som Lundedalen, Lundebecken's utspring var full av og hvorav vi som gutter drev en livlig fangst med lokkefugle og limpinne, og det var sisik. Den er også omtrent nu blitt borte fra den før virkelig vakre og idylliske Lundedal med den gjennom samme rislende klare Lundebecken. Nu er det hele omgjort til et uhumskehetens kakkerlakker og rottereir, der tross både helse- og skjønhetsråd forpester luften for de mer eller mindre fine menneskeneser der nu passerer stedet.

I gamle dage (for en 50-60 år siden) drev vi som smågutter også et nokså livlig fiske i Lundebecken opover Lundedalen. Når flommen satte vannet op, som reglemessig dengang inntraff vår og høst, drev vi et livlig stangfiske med beitemark mest efter tryte (abor) og ål, men det hendte også vi fikk ørret og sik. Engang fikk min bror en laks på 1 1/2 kg helt oppe i becken hvor nuværende Bayers have er beliggende, men det hendte mig bekjent ikke mer enn en gang. Forresten så bruktes becken ved St. Hans, når vannet var på det høieste, som badeplass for de omkringboende barn. Kan huske en livredning også foregikk heroppe idet agent B. O. Smeby reddet avdøde sogneprest Alfred Hauge fra å drukne da han under badning som barn kom ut i becken på for dypt vann. Smeby dukket et par gange før han fikk ham op og var det så vidt man fik liv i Alfred igjen. Som belønning fikk B.O. Smeby en bibel av Alfreds far sogneprest Andreas Hauge. Dette var år 1872 og foregikk i Lundedalen rett ned for Råstads bolig.